

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1488/2020
02.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина, Марине Милановић, Бранислава Босиљковића и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ... и ДД из ..., чији је заједнички пуномоћник Горан Стаменић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Пожаревцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 102/19 од 18.10.2019. године, у седници већа одржаној 02.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 102/19 од 18.10.2019. године, као о посебној ревизији.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 102/19 од 18.10.2019. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба тужене као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани, Судске јединице у Смедеревској Паланци П1 340/17 од 17.07.2018. године, у ставу првом, другом, трећем, четвртом и петом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцима на име трошкова парничног поступка солидарно исплати износ од 967.327,00 динара, у року од осам дана по пријему пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани, Судске јединице у Смедеревској Паланци П1 340/17 од 17.07.2018. године, исправљеној правноснажним решењем истог суда од 23.11.20178. године, ставом првим, другим, трећим, четвртим и петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова превоза за долазак и одласка са посла, исплати новчане износе, за период, у вредности и са каматом одређеном у изреци. Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 869.530,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 102/19 од 18.10.2019. године, преиначена је првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев у ставу првом, другом, трећем, четвртном и петом изреке, у делу којим је одбијен тужбени захтев за исплату накнаде трошкова превоза за долазак на рад и за одлазак са рада, а укинута је решење о трошковима поступка садржано у првостепеној пресуди и предмет у укинutom делу враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што су предложили да се о ревизији одлучи као о посебној ревизији, ради уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку за одлучивање о ревизији тужилаца као изузетно дозвољеној због потребе уједначавања судске праксе. Правни став изражен у побијаној одлуци о праву тужилаца на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, супротан је правном ставу израженом у правноснажним одлукама и одлукама Врховног касационог суда (пресуда Рев2 2599/18 од 23.01.2019. године, Рев2 1603/2019 од 05.09.2019. године), због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су полицијски службеници, а тужена им није плаћала трошкове превоза за долазак на рад и одлазак са рада у периоду од јула 2008. године до септембра 2011. године, иако су наведеном периоду били радно ангажовани. Тужиоци се нису писменим путем обраћали надлежном органу тужене захтевом за признавање права на накнаду трошкова превоза за долазак и повратак са рада, односно о таквом захтеву тужилаца, надлежни орган тужене није донео одлуку.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао тужену да тужиоцима накнади трошкове превоза за долазак и одлазак са рада, а другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. Према образложењу другостепеног суда, тужиоци се нису писменим путем обраћали надлежном органу тужене захтевом за накнаду наведених трошкова и нису покренули управни спор због „ћутања администрације“, па у ситуацији када им није признато право на ову накнаду, не могу у парници са успехом да траже исплату трошкова за превоз.

Ревизијом тужилаца се основано указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 13. Закона о државним службеницима („Сл. гласник РС“, бр. 79/05 ... 104/09), прописано је да државни службеник има право на плату, накнаду и друга примања према закону којим се уређују плате у државним органима.

Према члану 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр. 62/06 ... 99/10), државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, за време које је провео на службеном путу у земљи и иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада, док је ставом 2. истог члана прописано да услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују се Уредбом Владе.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 98/07), прописано је да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада, док је висина трошкова регулисана одредбом члана 3. Уредбе, тако што је одређено да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

По налажењу Врховног касационог суда, не може се прихватити образложење другостепеног суда у погледу права полицијских службеника на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада. Из цитираних одредаба закона и подзаконских прописа, произлази да тужиоци имају право на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, при чему остваривање овог права у судском поступку није условљено претходним обраћањем послодавцу. Висина накнаде која припада тужиоцима на име трошкова за превоз утврђена је на основу налаза вештака економско – финансијске струке, у висини месечне претплатне карте у градском саобраћају на релацијама од места рада до места становања тужилаца, за спорни период потраживања. Из изнетих разлога је ревизија усвојена, а побијана пресуда преиначена, тако што је жалба тужене одбијена као неоснована и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем, четвртном и петом изреке.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у другом ставу изреке.

Тужиоци који су успели у спору имају право на накнаду трошкова парничног поступка применом чл. 153. и 154. ЗПП. Наиме, у случају формалног активног супарничарства из члана 205. став 1. тачка 2. ЗПП за оцену вредности предмета спора узима се у обзир вредност тужбеног захтева сваког појединог тужиоца, а не збир вредности тужбених захтева свих тужилаца. Тужоцима у смислу наведене одредбе закона припадају трошкови који се обрачунавају према највећој вредности главног тужбеног захтева, која износи 630.937,00 динара, што је у овом спору највећа појединачно досуђена накнада за прековремени рад, ноћни рад, рад у дане државних и верских празника и трошкова за превоз. Тужоцима су признати трошкови пуномоћника адвоката за састав тужбе у износу од 9.000,00 динара, увећано 50% за сваку другу наредну странку конкретно за 200% сходно Тарифном броју 17 Адвокатске тарифе (укупно 27.000,00 динара), за састав два образложена поднеска по 9.000,00 динара увећано за 200% (укупно 54.000,00 динара), на име заступања на 18 одржаних рочишта по 10.500,00 динара увећано за 200% (укупно 567.000,00 динара), на име трошкова основног вештачења 40.000,00 динара и трошкова допунског вештачења 20.000,00 динара, на име трошкова за састав ревизије износ од 18.000,00 увећано за 200% (укупно 54.000,00 динара), као и трошкова судске таксе на првостепену одлуку у износу 35.609,00 динара, на име таксе за ревизију 72.218,00 динара и таксе за

ревизијску одлуку 97.500,00 динара применом Тарифног броја 1. Таксене тарифе Закона о судским таксама, што све укупно износи 967.327,00 динара.

На основу члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у трећем ставу изреке.

Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић